

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3125/2024. (III. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 4.Bpkf.171/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság alapítsa meg a Budapest Környéki Törvényszék 4.Bpkf.171/2023/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg azt.
- [2] 2. Az indítványra okot adó ügy előzménye, hogy az indítványozót a vallási közösségének bírói tanácsa kizárta a közösségből. Az indítványozó a tanács egy tagjával szemben feljelentést tett közfeladati helyzettel való visszaélés miatt, melyet mind a Pest Megyei Rendőrfőkapitányság, mind a panasz alapján eljáró Ráckevei Ügyészség elutasított. Ezt követően az indítványozó – mint pótmagánvádló – jogi képviselője útján vádindítványt nyújtott be.
- [3] Az első fokon eljáró Ráckevei Járásbíróság a 40.B.51/2022/2. számú végzésében a vádindítványt elutasította. A bíróság álláspontja szerint az állam és egyház elválasztásából következően a bíróságnak nincs alkotmányos lehetősége vizsgálni valamely vallási közösség döntésének tartalmát vagy eljárását. A másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a támadott döntésben az elsőfokú bíróság döntését az ügy érdemében helyben hagyta, annak helyes indokai alapján.
- [4] A másodfokú bíróság döntésével szemben az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdésére alapított panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Álláspontja szerint a bírósági döntések sértették az Alaptörvény XV. cikk (1)–(3) bekezdéseit, 28. cikkét, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és VII. cikk (1) bekezdését.
- [5] Az indítványozó az Alaptörvény különböző rendelkezéseinek sérelmét elsődlegesen abban látta, hogy álláspontja szerint az Alaptörvény VII. cikkéből nem következik az, hogy állami bíróság a vallási közösségek döntéseit nem vizsgálhatja felül. Ez, álláspontja szerint diszkriminatív helyzetet eredményez (XV. cikk), mivel nem egyenlően kerülnek jogalanyok elbírálásra, téves jogértelmezésen alapul (28. cikk), továbbá ellentétesek a tisztességes hatósági eljáráshoz való, illetve a jogorvoslathoz való joggal (XXVIII. cikk), mivel a vallási közösségek döntéseivel szemben gyakorlatilag kizárta teszik a hatékony bírói jogorvoslatot.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [7] 3.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [8] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó a támadott döntést 2023. március 10-én vette át, az alkotmányjogi panaszt pedig 2023. május 8-án – határidőben – adta postára.
- [9] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.

- [10] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [11] Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére.
- [12] 3.2. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [13] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti hatáskörében az Alkotmánybíróságnak arról kell döntenie, hogy a bírói döntés sértette-e az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát.
- [14] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében az egyházak önállóságából, államtól különvált működéséből az következik, hogy az állam nem avatkozik a vallási közösségek belső ügyeibe {lásd 6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [142]}. Ez nem csupán a hittételekről való állásfoglalásra vonatkozik, hanem általánosan vonatkozik minden olyan döntésre és eljárásra, amelyben a világnézeti szempontnak jelentősége van. Az a kérdés, hogy valaki egy adott közösség tagja lehet-e, vagy tagja maradhat-e az egyházi autonómiába tartozó kérdés; e döntés felülvizsgálatára állami szervnek nincs alkotmányos lehetősége.
- [15] Erre tekintettel nem veti fel az Alaptörvény hátrányos megkülönböztetés tilalmáról, vallásszabadságról és tisztességes eljáráshoz való jogról szóló rendelkezéseinek a sérelmét, hogy az eljáró bíróságok nem vizsgálták tartalmilag azt a döntést, amely az indítványozót a vallási közösségből kizárta. Az Alaptörvény egyéb hivatkozott rendelkezései pedig nem állnak okozati összefüggésben az indítványozó állított alapjogsérelmével.
- [16] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában rögzített követelménynek, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. március 5.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1062/2023.

